

Když jsou psi nejistí...

Lidé toto sdělení psa často přehlížejí. Takové chování totiž netrvá dlouho, nýbrž projevuje se spíše v mnoha malých, případně opakujících se sekvencích. Hovoříme zde o situační nejistotě.

Pes je v konkrétní situaci nejistý a tento momentální citový stav vyjadřuje střídavými způsoby pomoci řeči těla. Důvody této nejistoty mohou být velmi rozmanité a my lidé je někdy zjistíme jen těžko nebo vůbec ne.

Nejistota o samotě

My lidé často předpokládáme, že když se nebojíme my, nemusí se bát ani náš pes. V zásadě to bývá pravda, ale tento stav není automatický. Pes se musí naučit, že nám může v týmu člověk-pes důvěřovat jako suverénnímu vůdci. Čím častěji zklameme důvěru psa, tím méně se bude spoléhat na naše hodnocení domněle nebezpečných nebo děsivých situací. Proto se nejprve věnujme rozpoznání nejistoty u psa.

Útěk nebo útok – co mám dělat?

Pes se vůči objektu, který mu nahání strach, chová celkově distancovaně. Střídavě zvětšuje a zmenšuje vzdálenost od něj. Anebo dokonce ztuhne „jako zka-menělý“. Často váhá, zda by bylo lepší utéci, nebo zaútočit.

Psi lépe cítí a slyší

Při posuzování situace je především třeba si uvědomit, že psi cítí a slyší lépe než my lidé. Často slyšíme, že pes projevil nejistotu bez jakéhokoli důvodu: „široko daleko nebylo nic vidět“. To může být pravda, ale pes možná ucítil pachovou stopu nebo zvuk, který ho znejistil. Měl tedy pro své chování, proč by se také obával bezdůvodně? My bychom měli v každém případě uznat, že pes cítí nejistotu, ale měli bychom k ní přistupovat správným způsobem.

Nikdy neutěšovat

Člověk by v takovém případě neměl rozhodně začít psa uklidňovat nebo konejšit,

Lidé známky nejistoty u psa často přehlížejí a nevěnují jim žádnou pozornost

Nejčastější známky nejistoty vůči prostředí:

- přikrčené držení těla,
- nahrbený hřbet,
- napjatá kůže na obličejí a hlavě (oči tak vypadají, že jsou dál od sebe),
- neklidný nesoustředěný pohled,
- široce otevřené oči, velké panenky,
- koutky tlamy stažené dozadu, štěrbinu mezi pysky je dlouhá,
- uši (kořeny uší) směřují dozadu, s otvorem do strany,
- hlava je sklopená,
- pokrčené končetiny,
- zatažený ocas,
- hřbet nosu může být pokrčený,
- další signály, například šťouchání tlapkou, kňučení, kňourání, močení, odhalování zubů, vrčení, štěkání.

protože zvíře zpravidla reaguje jen tón hlasu, nikoli na obsah slov. Proto může slova v této situaci považovat za pochvalu, což jen upevní jeho chování. Pak se může stát, že bude v podobných situacích reagovat stále nejistěji a bázlivěji. Dobrým příkladem je strach mnoha psů z bouřky. Často se jedná o postupné potvrzování prostřednictvím utěšování, tedy neúmyslně natrénovaný strach.

Utěšování psa potvrzuje v tom, že má být nejistý

Takové utěšování, tedy jiný způsob řeči než obvykle, může u psa vyvolat tento dojem: „Bylo správné být nejistý, vždyť můj člověk se také nechová stejně jako jindy.“ Pokud člověk podbarví uklidňující slova ještě ustaraným výrazem a soucitným držením těla, vzbudí to v psovi dojem, že člověk má také strach a jedině, co ho napadlo, je mluvit na psa. To není nijak užitečná strategie řešení, takový člověk nepůsobí jako důvěryhodná spolehlivá osobnost, která by byla schopná pomoci v obtížné situaci.

Člověk musí být vzorem

Člověk by měl být psu v takových situacích vzorem. Pokud dává sám najevo nejistotu, přenesou se tyto pocity i na psa, protože ten nevztahuje chování člověka na sebe, nýbrž na to, na co reaguje nejistotou. Když si pán všimne, že jeho pes je nejistý nebo má strach, měl by ho vzít klidně a bez komentářů na vodítko a odvést ho za sebou nebo vedle sebe na straně odvrácené od (domnělého) nebezpečí. Jako důvěryhodná vůdčí osobnost je samozřejmě za obranu a adekvátní zacházení s každým nebezpečím zodpovědný

člověk. Klidně přejděte kolem objektu, který nahání strach, dejte psu možnost, aby se na situaci podíval zblízka, ovšem vyhněte se přímé konfrontaci. Čím méně pozornosti budete věnovat určité situaci, tím samozřejmější bude připadat i psovi.

Netroufám si

Pro nejistotu vůči jiným psům existují různé důvody. Možná se nejistý pes v důsledku nedostatečných kontaktů s jinými psy během socializační fáze vůbec nenaučil adekvátnímu dorozumívání, možná získal špatné zkušenosti s jinými psy, kteří na něj například zaútočili. Ale ať je příčina jakákoli, vypadá terapie podobně: pes nejistý vůči jiným psům by měl mít možnost navazovat kontakty (případně s nasazeným košíkem) se sociálně spolehlivými psy v příjemném, uvolněném ovzduší. Jedině tak se naučí mít jiné psy rád nebo s nimi adekvátně komunikovat.

Strach z lidí?

Pokud pes projevuje nejistotu při setkání s lidmi, měli bychom dbát na to, aby se

v budoucnu necítil omezován cizími lidmi. Majitel by měl cizí lidi požádat, aby respektovali individuální odstup jeho psa. Sám by se měl chovat pokud možno stále stejně, když se blíží cizí člověk, a dát tak psovi najevo, že to tak má udělat i on. Ale současně by měl psa opatrně a často vodit do situací nahánějících strach, aby se psu zdály stále méně hroživé. Pes by měl mít co nejčastěji možnost setkávat se s lidmi, kteří rozumějí psům a nechají na psovi, kdy a zda se chce (v pozitivním úmyslu) přiblížit k lidem nebo se s nimi setkávat v uvolněném a příjemném ovzduší.

Když se pes přiblíží sám od sebe, měl by s lidmi přirozeně získávat pokud možno pozitivní zkušenosti - vhodné by bylo například podání pamlsků nebo hraní s hračkou anebo také přátelská promluva bez přímého zrakového kontaktu. Jedině díky pozitivním setkáním může pes nasbírat pozitivní zkušenosti a naučit se z nich, že cizí lidé nepředstavují žádnou hrozbu, nýbrž že je lze považovat za něco pozitivního.

Perdita Lübbe-Scheuermannová

Uši i oči jasně prozrazují, že tento pes má z něčeho strach